

Данилевський А. О. - доцент кафедри кримінально-правових дисциплін та судових експертиз Донецького юридичного інституту МВС України, кандидат юридичних наук, доцент

ПРОТИПРАВНИЙ ВПЛИВ НА РЕЗУЛЬТАТИ ОФІЦІЙНИХ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ ЯК КОРУПЦІЙНИЙ ЗЛОЧИН

Корупційні злочини є однією з найбільш серйозних загроз для суспільства не лише в Україні, а й в усьому світі. У міжнародних нормативно-правових актах зазначається, що вона підриває демократичні інститути й цінності, етичні цінності й справедливість та завдає шкоди сталому розвитку й принципу верховенства права [1]. Але для того, щоб ефективно протидіяти цьому явищу, необхідно чітко визначити його зміст.

Проблемам визначення поняття корупційного злочину та їх системи присвятили свої праці такі вчені, як П. П. Андрушко, В. М. Гарашук, Г. М. Зеленов, О. О. Дудоров, В. М. Куц, М. І. Мельник, А. О. Мухатаєв, Є. В. Невмержицький, А. І. Редька, В. Є. Скулиш, Я. О. Триньова, М. І. Хавронюк та ін. Проте постійні зміни, які вносять до кримінального законодавства, зумовлюють необхідність переосмислення підходів до визначення цієї системи та місця окремих злочинів у ній.

Метою доповіді є вирішення питання про можливість зарахування протиправного впливу на результати спортивних змагань до корупційних злочинів.

Злочин, передбачений ст. 369³ Кримінального кодексу (КК) України, не потрапив до переліку корупційних злочинів, наведеного у примітці до ст. 45 КК України. На сьогодні він не належить до числа корупційних злочинів, а отже, не є перешкодою для звільнення винної особи від кримінальної відповідальності чи покарання на підставі норм Загальної частини КК України.

Чинне законодавство України не дає поняття корупційного злочину, а визначає лише перелік злочинів, які вважають корупційними. Натомість у ст. 1 Закону України «Про протидію корупції» корупційне правопорушення визначено як діяння, що містить ознаки корупції, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність. Водночас корупція - це використання особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону (уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняні до них особи, службові особи у юридичних особах приватного права, а також інші особи, які не є службовими особами та виконують роботу або надають послуги відповідно до договору з підприємством, установою, організацією), наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей з метою одержання неправомірної вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, зазначеній у ч. 1 ст. 3 цього Закону, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей [2].

Таким чином, можна зробити висновок, що корупційним злочином законодавець вважає діяння, яке містить ознаки корупції, за яке передбачена кримінальна відповідальність. Аналогічне визначення наведено і в науковій літературі [3, с. 35].

Ураховуючи той факт, що предметом протиправного впливу на результати офіційних спортивних змагань є неправомірна вигода, яка може надаватись, зокрема, посадовим особам у сфері спорту чи на їх вимогу третім особам з метою схилити таких посадових осіб до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних із ними можливостей для впливу на результати офіційних спортивних змагань, можна зробити висновок, що такий злочин цілком підпадає під законодавчо закріплене визначення корупції, тягне за собою кримінальну відповідальність, а отже, є корупційним злочином.

До того ж, на те, що цей злочин є корупційним, вказують як дослідники у науковій літературі [4-6], так і законодавець, що засвідчує доповнення КК України ст. 369³ [7].

Ураховуючи викладене, вважаємо, що примітку до ст. 45 КК України, яка містить перелік корупційних злочинів, слід доповнити вказівкою на ст. 369³ КК України. Такі зміни допоможуть уникнути ситуації, коли особу, винну у протиправному впливі на результати

офіційних спортивних змагань, буде звільнено від кримінальної відповідальності або покарання.

Дослідники зазначають, що в примітці до ст. 45 КК України всі корупційні злочини розподілено на дві самостійні групи: а) безумовно корупційні, що передбачені ст. 210, 354, 364, 364¹, 365², 368-369² КК України; б) такі, що вважаються корупційними лише за умови їх вчинення шляхом зловживання службовим становищем (статті 191, 262, 308, 312, 313, 320, 357, 410 КК України) [8, с. 393]. На нашу думку, з огляду на врахуванням характеру злочину, його об'єктивні та суб'єктивні ознаки, протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань слід заохувати до першої групи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конвенція ООН проти корупції від 31 жовт. 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2007. - № 49. - Ст. 2048.
2. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовт. 2014 р. № 1700^{А11} // Відомості Верховної Ради України. - 2014. - № 49. - Ст. 2056.
3. Куц В. Поняття корупційних злочинів та їх види / В. Куц, Я. Триньова // Вісник Національної академії прокуратури України. - 2012. - № 4. - С. 32-36.
4. Задоя К. П. Науково-практичний коментар до статті 369³ Кримінального кодексу України «Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань» / К. П. Задоя // Право і громадянське суспільство. - 2015. - № 2. - С. 146-157.
5. Савченко А. В. Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань: проблемні питання кримінальної відповідальності / А. В. Савченко, О. В. Кришевич // Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення: матеріали наук.- практ. конф. (Київ, 25 берез. 2016 р.). - К. : Нац. акад. внутр. справ, 2016. - С. 58-61.
6. Ярмиш Н. М. Новий закон - нові проблеми (щодо доповнення Кримінального кодексу України статтею 369-3 «Протиправний вплив на результати офіційних спортивних змагань») / Н. М. Ярмиш // Теорія кримінально-правової кваліфікації як феномен української кримінально-правової доктрини : тези доп. та повід. учасників наук.-практ. конф., 16 січ. 2016 р., м. Львів. - Київ : АртЕк, 2016. - С. 195-203.
7. Про запобігання впливу корупційних правопорушень на результати офіційних спортивних змагань : Закон України від 3 листоп. 2015 р. № 743^{АШ} // Офіційний вісник України. - 2015. - № 96. - Ст. 3273.
8. Тютюгін В. І. Поняття та ознаки корупційних злочинів / В. І. Тютюгін, К. С. Косінова // Вісник Асоціації кримінального права України. - 2015. - № 1. - С. 388-396.